

Кошовський Р.П.,
магістр гр. ЕМЕ_м12,
Національний університет «Львівська політехніка».
Науковий керівник - Дзюбіна К.О.,
асистент кафедри зовнішньоекономічної та митної діяльності

ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ СЕРВІСІВ ОН-ЛАЙН РОЗРАХУНКІВ

Глобалізація у світовому масштабі, спрощення методів оплати товарів та послуг сьогодні ведуть до утворення нового тренду – домінації електронних розрахунків і, зокрема, підвищення популярності он-лайн платежів за допомогою різноманітних платіжних систем. Дослідження змін у смаках споживачів на користь високотехнологічних пристроїв та зростання кількості електронних платежів виступають ключовими аспектами повноцінного аналізу нового ринку, що розвивається.

Сервіс он-лайн розрахунків – це середовище (система), на базі якої здійснюються фінансові операції між покупцями та продавцями у мережі Інтернет. Зміст таких операцій часто полягає у обміні захищеною інформацією, зокрема номерами платіжних карток, електронними чеками або електронними грошима. Такі відносини підкріплені фінансовими установами, банками або посередниками, які мають необхідні ліцензії та/або дозволи [1]. Зростання обсягів мобільних та он-лайн платежів відкриває нові можливості як для бізнесу так і для інвестицій. Проте ця тенденція несе також і певний ризик, нові виклики у рівній мірі як для тих, хто надає фінансові послуги так і для, хто все більше довіряє он-лайн розрахункам.

Ринок платіжних систем та «мобі-маркетів» зараз перебуває на початковій стадії розвитку, тому притягує багато ризикових інвесторів та демонструє доволі великий потенціал для розширення. Найцікавішими для сучасних дослідників цієї тематики є стратегії та методи, якими користуються провідні міжнародні бренди («Google», «Apple», «E-bay» та «Paypal») [2]. Наведені ІТ-гіганти виходять за рамки своїх звичних видів діяльності та все частіше поширюють електронну он-лайн комерцію, користуючись передовими бізнес-моделями. Доцільно зауважити, що поширеними залишаються і класичні форми розрахунку за товари й послуги. Так за даними Євростату, у 2011 р. з понад 90 млрд. транзакцій здійснених в ЄС, 51% - складають класичні кредитні (дебетові) операції, 49% - карткові платежі [2].

Електронна комерція розвивається великими темпами. Про це свідчить зростаюча тенденція кількості розрахунків, здійснених за допомогою платіжних он-лайн систем. Якщо у 2009 р. їх було близько 900 млн. то прогнозоване значення операцій на 2013 р. складає близько 4 млрд. [3].

Суттєвим чинником поширення різноманітних мобільних платіжних сервісів та магазинів є різке зростання продажів гаджетів. Гаджет (англ. gadget - пристрій) – цифровий переферійний пристрій, що виконує визначене коло спеціалізованих завдань, відрізняється невеликим розміром та може бути підключено до більш складного пристрою за допомогою стандартизованого інтерфейсу. На рис.1 наведено динаміку продажу гаджетів на ринку Німеччини за період 2008 – 2012 рр.

В сучасному інформаційному суспільстві вкрай важливим є володіння оперативною та найбільш достовірною інформацією (прогнозом погоди, курсами валют тощо). Саме різноманітні сервіси, які сьогодні пропонують власникам нових телефонів та планшетів провідні компанії, є причиною кількісного та якісного розвитку транзакцій в системі електронної комерції.

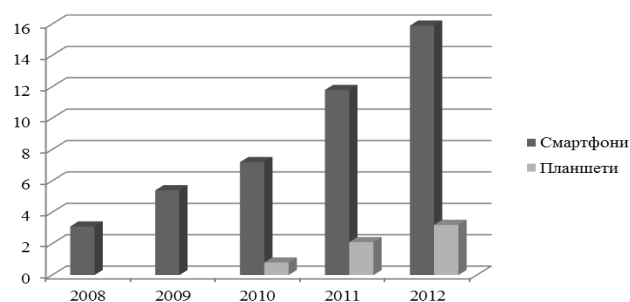

Рис. 1. Динаміка продажу гаджетів на ринку Німеччині за період 2008-2012 рр. (на прикладі смартфонів та планшетів).

Джерело: сформовано автором на підставі [2].

Важливо зазначити, що визначальними факторами для успішної реалізації бізнес-ідеї у сфері платіжних он-лайн систем, слугують ключові показники, на основі яких формується довіра споживачів та популярність сервісу. Основними серед них є [2]:

–зручність (провідні розробники електронних платіжних систем дбають про зрозумілість та багатофункціональність своїх сервісів);

–безпека (захист кодуванням та антивірусні системи);

–монетизація та ліквідність (будь які інструменти електронної платіжної системи повинні легко конвертуватись у законний платіжний засіб).

Попри позитивні тенденції у світі, в Україні протягом останніх років темпи впровадження електронних платежів знизились. Про це свідчать дані рейтингу «Government E-Payments Adoption Ranking». Загальний результат України дорівнює лише 28,6 бала зі 100 можливих. Повільне впровадження систем електронних платежів (СЕП) обумовлено недостатньо розвиненою інфраструктурою, загальною технологічною відсталістю та невисоким рівнем ВВП [4].

У довгостроковій перспективі, ринок он-лайн сервісів України потребуватиме розвитку СЕП. З огляду на таку тенденцію, у 2012 р. було прийнято Закон України № 5284-VI від 18.09.2012, який визначає загальні засади функціонування платіжних систем і систем розрахунків в Україні, поняття та загальний порядок проведення переказу коштів у межах України, встановлює відповідальність суб'єктів переказу, встановлює загальний порядок здійснення нагляду (оверсайта) за платіжними системами [5]. Отож, підсумовуючи, зазначимо, що в Україні та у світі розроблення й впровадження он-лайн сервісів, за умови правильного використання наявних ресурсів та можливостей, дасть можливість підприємствам та інвесторам отримати суттєві переваги в майбутньому.

Література

1. *Electronic Payment Systems* // Indira Gandhi National Open University. - [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://webserver.ignou.ac.in/virtualcampus/adit/course/cst304/ecom2.htm>. *The future of (mobile) payments* // Deutsche Bank Research. - [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.dbresearch.de/MAIL/DBR_INTERNET_DE-PROD/PROD_000000000298950.pdf. 3. *The 8th Annual World Payments Report 2012* // Capgemini analysis. - [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.capgemini.com/insights-and-resources/by-publication/the-8th-annual-world-payments-report-2012/>. 4. Україна скотилася в рейтингу щодо впровадження електронних платежів // Коментарі. - [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://ua.comments.ua/money/175430-ukraina-skotilasya-v-reytingu.html> 5. Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо функціонування платіжних систем та розвитку безготівкових розрахунків» 18.09.2012 р. № 5284-VI.